

УДК 342.9:620.92

<https://doi.org/10.32703/2663-6352/2025-2-18-269-276><https://orcid.org/0000-0002-2667-5167>**Теремецький Владислав Іванович,**

доктор юридичних наук, професор, завідувач відділу проблем модернізації господарського права та законодавства, сектор проблем реалізації господарського законодавства ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»,
м. Київ, Україна

РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ ЯК ІНДИКАТОР ПЛАНУ ДЛЯ UKRAINE FACILITY

Анотація. У статті досліджено особливості правового регулювання відновлювальної енергетики в Україні в контексті виконання Плану для Ukraine Facility. Метою статті є комплексна характеристика та оцінка правового регулювання розвитку відновлювальної енергетики в Україні та аналіз ступеня виконання зобов'язань, визначених Планом для Ukraine Facility, з урахуванням відповідності європейському енергетичному *acquis* ЄС та впливу запроваджених реформ на формування ринкової моделі підтримки відновлюваних джерел енергії. Акцент зроблено на впровадженні ринкової концепції державної підтримки виробників електроенергії з відновлюваних джерел та на формуванні нормативно-правових засад для проведення аукціонів за механізмом ринкової премії. Проаналізовано ухвалені Урядом України документи, зокрема зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 р. № 420 і від 27.12.2019 р. № 1175, а також Розпорядження від 25.06.2025 р. № 612-р, яким затверджено Дорожню карту відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на передачу. Визначено, що реалізація заходів, передбачених Планом для Ukraine Facility, спрямована на забезпечення прозорості, передбачуваності та конкурентності у сфері відновлюваної енергетики, а також на гармонізацію українського енергетичного законодавства з нормами *acquis* ЄС, зокрема Директиви 2018/2001/ЄС (RED II). Наведено оцінку загального стану виконання євроінтеграційних зобов'язань у сфері енергетики та напрями подальшої роботи, викладені у Звіті Європейської Комісії щодо прогресу України в межах Пакета розширення 2025 року. Зроблено висновок, що впровадження ринкових механізмів підтримки виробників відновлювальних джерел енергії є ключовим етапом переходу України від адміністративної до ринкової моделі розвитку енергетики та важливою складовою процесу євроінтеграції.

Ключові слова: відновлювальна енергетика, енергетична політика, відновлювальні джерела енергії, енергоефективність, євроінтеграція, План для Ukraine Facility, *acquis* ЄС.

Abstract. The article examines the specific features of the legal regulation of renewable energy in Ukraine in the context of implementing the Ukraine Facility Plan. The purpose of the study is to provide a comprehensive characterization and assessment of the legal regulation of the development of renewable energy in Ukraine, as well as to analyse the degree of fulfilment of the obligations defined by the Ukraine Facility Plan, taking into account compliance with the EU energy *acquis* and the impact of implemented reforms on the formation of a market-based model for supporting renewable energy sources. The emphasis is on the introduction of a market concept of state support for renewable electricity producers and on the development of the regulatory framework for conducting auctions based on the market premium mechanism. The article analyses documents adopted by the Government of Ukraine, including amendments to the Resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 23 May 2018 No. 420 and 27 December 2019 No. 1175, as well as Order No. 612-r dated 25 June 2025 approving the Roadmap for Separating the Renewable Energy Surcharge from Transmission Tariff. It is determined that the implementation of the measures

provided for in the Ukraine Facility Plan is aimed at ensuring transparency, predictability and competitiveness in the field of renewable energy, as well as at harmonizing Ukrainian energy legislation with the norms of the EU acquis, in particular Directive 2018/2001/EU (RED II). The study provides an assessment of the overall status of implementation of European integration commitments in the energy sector and outlines areas for further work, as set out in the European Commission's Report on Ukraine's progress under the 2025 Enlargement Package. It concludes that the introduction of market mechanisms to support renewable energy sources producers is a key step in Ukraine's transition from an administrative to a market-based energy development model and an important component of the European integration process.

Keywords: renewable energy, energy policy, renewable energy sources, energy efficiency, European integration, Ukraine Facility Plan, EU acquis.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження досягнень та перспектив України у сфері відновлювальної енергетики зумовлена її стратегічним значенням для забезпечення енергетичної безпеки держави та виконання євроінтеграційних зобов'язань. В умовах воєнних руйнувань енергетичної інфраструктури та зростання загроз традиційним джерелам постачання енергії відновлювані джерела енергії (далі – ВДЕ) стають ключовим чинником формування стійкої та диверсифікованої енергосистеми. Правове регулювання у сфері «зеленої» енергетики є невід'ємним елементом імплементації *acquis* ЄС, зокрема положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом (далі – ЄС), Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [1] та Європейського зеленого курсу [2]. Виконання Україною положень Плану для *Ukraine Facility* створює додаткові можливості для залучення інвестицій у відновлювану енергетику та підвищення довіри міжнародних партнерів. Таким чином, розвиток відновлювальної енергетики є не лише питанням економічної та екологічної політики, але й важливим правовим інструментом реалізації курсу на інтеграцію до ЄС.

Новий механізм фінансування для України *Ukraine Facility* забезпечить стабільне та стале фінансування для підтримки відновлення, реконструкції та модернізації України, включаючи ключові реформи, необхідні на шляху до вступу до ЄС. Загальний обсяг фінансування на період 2024–2027 років становить 50 млрд євро та складається з 17 млрд євро грантів та 33 млрд євро позик. Як зазначається Європейською Комісією, структура Українського фонду складається з трьох основних складових: пряма підтримка державного бюджету; інвестиційна база для залучення державних та приватних інвестицій; технічна допомога та інші заходи підтримки реформ [3].

Для отримання підтримки Україна має втілити свій план відновлення і реформ, при цьому зберігаючи демократичні механізми та забезпечуючи верховенство права та дотримання прав людини. Лише дотримання Плану для *Ukraine Facility* та здійснення в строк визначених заходів дає підстави для щоквартального отримання платежів від Європейської Комісії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Запропонована стаття передусім присвячена оцінці стану виконання Україною зобов'язань у сфері відновлювальної енергетики як необхідної умови отримання фінансування у межах інструменту *Ukraine Facility*. Питання комплексної оцінки відповідності України вимогам ЄС у цій сфері досі не було предметом системного наукового аналізу, що зумовлює обмеженість наявної наукової дискусії. Водночас у працях автора та окремих дослідників значна увага приділяється правовим, інституційним та економічним механізмам забезпечення фінансування проєктів післявоєнної відбудови України, включно з енергетичним сектором.

Так, нами було проведено дослідження, присвячене аналізу чинних нормативно-правових актів, які регулюють господарсько-правові засоби забезпечення фінансування проєктів відновлення України, їх систематизації за міжнародним, національним і регіональним рівнями, а також оцінці ефективності таких засобів для підтримки процесів

відбудови. Особливу увагу було приділено виявленню прогалин у правовому регулюванні та розробці рекомендацій щодо створення комплексного правового механізму, спрямованого на забезпечення швидкого та ефективного післявоєнного відновлення України [4]. С. Науменкова, С. Міщенко та Є. Тіщенко детально проаналізували особливості проєктного фінансування в Україні, запропонували напрями вдосконалення організаційно-правового механізму взаємодії з інвесторами, обґрунтували необхідність уточнення функцій і повноважень проєктної компанії, а також визначили перелік фінансових інструментів Групи Світового банку, здатних забезпечити належний захист інтересів інвесторів під час реалізації інвестиційних проєктів [5]. У статті І. Джавахішвілі акцентовано увагу на пріоритетах і основних викликах, з якими зіткнеться ЄС у процесі функціонування нового фонду допомоги Україні протягом найближчих чотирьох років, а також окреслено роль ЄС загалом і держав-членів окремо у забезпеченні ефективності цього інструменту підтримки [6].

Мета статті полягає у комплексній характеристиці та оцінці правового регулювання розвитку відновлювальної енергетики в Україні та аналізі ступеня виконання зобов'язань, визначених Планом для Ukraine Facility, з урахуванням відповідності європейському енергетичному аспису ЄС та впливу запроваджених реформ на формування ринкової моделі підтримки відновлюваних джерел енергії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Взаємодія органів та установ, які беруть участь у розробці та реалізації Плану для Ukraine Facility на загальнонаціональному та регіональному рівнях, потребує відповідної координації та спрямованості на ефективну реалізацію державної інвестиційної політики. Крім того, діяльність проєктних компаній, які відіграють вирішальну роль у реалізації масштабних інвестиційних проєктів, має ґрунтуватися на чіткому і прозорому організаційно-правовому механізмі [5, с. 151].

Слід відзначити, що загальні завдання інструменту *Ukraine Facility* полягають у підтримці України:

- у подоланні гуманітарних, фінансових та природоохоронних наслідків воєнної агресії, тим самим сприяючи мирному відновленню, реконструкції та модернізації країни у післявоєнний період, зокрема шляхом створення соціально-економічних умов для повернення внутрішньо переміщених осіб та громадян, які перебувають під тимчасовим захистом;

- у зміцненні суспільної та регіональної єдності, демократичної, економічної та екологічної стійкості, а також у поступовій інтеграції України до ЄС, світової економіки та міжнародних ринків, включно з економічним, соціальним та екологічним наближенням до стандартів ЄС;

- у реалізації політичних, інституційних, правових, управлінських, соціальних та економічних реформ, необхідних для узгодження з цінностями ЄС та поступового наближення до його правил, норм, політик і практик з огляду на майбутнє членство, що, зі свого боку, сприяє зміцненню стабільності, безпеки, миру, добробуту та стійкості держави.

Фінансова підтримка в межах інструменту *Ukraine Facility* надається щоквартально у формі пільгових позик (загальний обсяг – близько 33 млрд євро) та безповоротних грантів (приблизно 5,27 млрд євро). Виплата коштів здійснюється після виконання визначених у Плані для *Ukraine Facility* завдань та реформ, який є ключовим стратегічним документом реалізації цього механізму. Зазначений План був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р, погоджений Європейською Комісією у квітні 2024 року та схвалений Радою Європейського Союзу у травні 2024 року. План містить комплекс структурних змін у системі державного управління, а також економічні ініціативи, спрямовані на покращення інвестиційного середовища та розвиток підприємництва. Окрему увагу приділено модернізації основних секторів економіки, здатних забезпечити прискорене економічне зростання. Реалізація положень Плану має поглибити інтеграцію України до ЄС, зміцнити інституційну спроможність держави та сприяти сталому відновленню економіки у довгостроковій перспективі.

Вдосконалення нормативно-правової бази для збільшення частки відновлюваної енергетики та забезпечення стабільної роботи енергосистеми є реформою в рамках Компоненту I розділу 10 «Енергетичний сектор» Плану. Отже, енергетичний сектор є окремим розділом Плану.

Так, розробка та прийняття Інтегрованого національного плану з енергетики та клімату (ІНПЕК) є першою і важливою реформою, яка має бути проведена в рамках Компоненту I Ukraine Facility. Реалізація реформи полягає у розроблені та затверджені інтегрованого національного плану з енергетики та клімату. План встановлює цілі, які повинні бути досягнуті до 2030 року:

- ціль скорочення викидів парникових газів, зокрема за допомогою ринкових механізмів ціноутворення на вуглець;
- частка ВДЕ у валовому кінцевому споживанні енергії;
- цільові показники енергозбереження, первинне та кінцеве споживання енергії.

Відповідальним виконавцем від Уряду визначено Міністерство економіки України, але в частині парламентського контролю відповідальним за цей індикатор є два комітети Верховної Ради України: з питань економічного розвитку та з питань енергетики та житлово-комунальних послуг. Цей індикатор було виконано успішно і 25 червня 2024 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 587-р було схвалено Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року (далі – План) [7]. У Плані передбачено, що внаслідок його реалізації загальні викиди парникових газів в Україні до 2030 року мають скоротитися на 65 % порівняно з рівнем 1990 року. Документ також містить орієнтовні показники скорочення викидів, яких планується досягти шляхом упровадження системи ціноутворення на вуглецеві викиди. Серед ключових енергетичних цілей – збільшення частки ВДЕ до 27 % у структурі кінцевого енергоспоживання. Водночас встановлено граничні показники енергоспоживання: первинного – до 72 224 млн тонн нафтового еквівалента (т н.е.), кінцевого – до 42 168 млн т н.е.

Визначені у Плані орієнтири мають не лише екологічне, а й правове та інтеграційне значення. Вони відображають поступове наближення України до цілей Європейського зеленого курсу (European Green Deal) та Кліматичного законодавства ЄС (Регламент (ЄС) 2021/1119 [8]), яким установлено зобов'язання досягти кліматичної нейтральності до 2050 року. Зменшення споживання первинної енергії, збільшення частки ВДЕ і запровадження механізмів ціноутворення на викиди вуглецю є невід'ємними елементами європейської системи торгівлі квотами на викиди, до якої Україна поступово адаптує своє законодавство.

Європейська Комісія провела оцінювання реалізації відповідного заходу та у своєму висновку, підготовленому згідно зі статтею 26 Регламенту (ЄС) 2024/792 [9] щодо підтвердження належного виконання умов для надання першого траншу грантового та кредитного фінансування в межах Плану для Ukraine Facility, констатувала факт його виконання.

Таким чином, реалізація зазначених цілей у межах Плану для Ukraine Facility має подвійний ефект: по-перше, вона сприяє виконанню міжнародних зобов'язань України у сфері клімату, а по-друге – поглиблює нормативне та інституційне наближення до *acquis* ЄС у галузі енергетики та екологічного права. Отже, досягнення цих цілей та виконання відповідних завдань створюють стійкі передумови для подальшої інтеграції України до спільного енергетичного ринку ЄС.

На 2025 рік було також було передбачено такий захід, як запровадження ринкової концепції відновлювальної енергетики. Індикатором виконання визначено прийняття та набрання чинності нормативно-правовою базою для стимулювання інвестицій у ВДЕ, що відповідає вимогам ЄС. Сутність заходу полягає у правовому регулюванні проведення процедур та видів документів для проведення аукціонів шляхом удосконалення Порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки. Відповідальним виконавцем від

виконавчої гілки влади було визначено Міністерство енергетики України, а парламентський контроль за реалізацією цього завдання здійснювали ті ж комітети, що і в попередньому заході. Як наслідок, Урядом було прийнято зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 р. № 420 і від 27.12.2019 р. № 1175 (далі – постанови № 420 та № 1175) [10]. Унесені зміни передбачають, що проведення аукціонів здійснюватиметься виключно для розподілу державної підтримки за механізмом ринкової премії. Більшість змін стосуються порядку організації та оформлення аукціонів, зокрема процедур їх підготовки, визначення переможців за результатами торгів і встановлення річних квот підтримки для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з відновлюваних (альтернативних) джерел енергії.

Запровадження ринкової концепції відновлюваної енергетики у межах Ukraine Facility на 2025 рік відображає перехід України від адміністративно-регульованої моделі підтримки виробників «зеленої» електроенергії до більш конкурентного, ринкового підходу, узгодженого з нормами та принципами *acquis* ЄС. Прийняті зміни до постанов № 420 та № 1175 [10] мають системний характер, оскільки формують правове підґрунтя для впровадження механізму ринкової премії як основного інструмента державної підтримки у секторі ВДЕ.

Такий підхід спрямований на оптимізацію структури стимулювання інвестицій, зменшення бюджетного навантаження й забезпечення прозорості у розподілі квот підтримки. Отже, передбачена регламентація процедур проведення аукціонів, критеріїв визначення переможців та формування річних квот створює передумови для підвищення конкуренції між виробниками відновлюваної енергії та запобігання концентрації ринку. Водночас концентрація виконавчої відповідальності у Міністерстві енергетики України та здійснення парламентського контролю відповідними комітетами свідчать про формування інституційної моделі багаторівневого управління, що поєднує урядовий і парламентський нагляд. У перспективі це сприятиме інтеграції українського енергетичного ринку до внутрішнього енергетичного простору ЄС, зокрема у частині імплементації положень Директиви 2018/2001/ЄС від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (далі – Директива 2018/2001/ЄС (RED II)) [11] щодо підтримки відновлюваних джерел енергії.

Отже, ухвалені зміни можна розглядати як етап переходу до повноцінної ринкової моделі відновлювальної енергетики, що відповідає принципам конкурентності, прозорості та сталого розвитку, а також як один із ключових індикаторів прогресу виконання зобов'язань України в межах Плану для Ukraine Facility.

Такий захід як забезпечення незалежності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) також було визнано Європейською Комісією виконаним. Відповідальним виконавцем за згодою було визначено НКРЕКП, а парламентський контроль здійснювали ті ж комітети, що і в попередніх заходах.

Дещо дискусійним виглядає призначення, хоча і за згодою, відповідальним за забезпечення незалежності НКРЕКП цей же орган. Утім 21 серпня 2024 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері енергетики» № 3915-IX [12]. Цим законом було скасовано обов'язок державної реєстрації Міністерством юстиції України нормативно-правових актів, підготовлених НКРЕКП, що є вимогою Директиви (ЄС) 2019/944 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та про внесення змін до Директиви 2012/27/ЄС [13].

На 2 квартал 2025 року було заплановано реалізацію такого заходу як впровадження Дорожньої карти процесу відокремлення надбавки за відновлювальну енергію від тарифу на передачу. Відповідно індикатором виконання цього заходу є розроблення та затвердження Дорожньої карти процесу відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на передачу з визначенням необхідних законодавчих актів та термінів впровадження.

Відповідальними від Уряду і Парламенту визначено тих же суб'єктів, що і в попередньому заході. Як результат прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 року № 612-р «Про затвердження Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії та плану заходів щодо реалізації Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії на 2025 і 2026 роки» (далі – Розпорядження № 612-р) [14].

Розроблення та затвердження Дорожньої карти процесу відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на передачу електричної енергії є черговим етапом структурної реформи українського енергетичного ринку, спрямованим на його поступову гармонізацію з принципами внутрішнього енергетичного ринку ЄС. У межах Плану для Ukraine Facility цей захід має стратегічне значення, оскільки сприяє прозорому відображенню вартості підтримки відновлюваної генерації, що є передумовою для формування конкурентного середовища.

Прийняття Розпорядження № 612-р засвідчує практичний перехід від декларативного до планово-операційного рівня реалізації енергетичної політики, оскільки документ не лише визначає механізм розділення фінансових потоків між оператором системи передачі та виробниками ВДЕ, а й установлює конкретні етапи, строки та нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього процесу.

Закріплення відповідальності за виконання заходу за тими самими урядовими та парламентськими інституціями, що й у попередньому компоненті, забезпечує послідовність та інституційну стабільність управління реформою. У перспективі реалізація цієї Дорожньої карти має знизити тарифне навантаження на кінцевих споживачів, підвищити прогнозованість витрат на підтримку ВДЕ та створити умови для повноцінного ринкового фінансування «зеленої» генерації.

Отже, ухвалення Дорожньої карти можна розглядати як важливий крок до структурної перебудови фінансової архітектури ринку електроенергії, що відповідає вимогам актів права ЄС щодо прозорості ціноутворення, недискримінаційного доступу та відокремлення функцій у секторі енергетики.

Слід зауважити, що у Звіті Європейської Комісії щодо прогресу України в межах Пакета розширення 2025 року (далі – Звіт) [15] міститься оцінка загального стану виконання євроінтеграційних зобов'язань у сфері енергетики та окреслено напрями подальшої роботи. Загалом Європейська Комісія підтверджує, що Україна має хороший рівень підготовки в галузі енергетики. Протягом звітного періоду було досягнуто певного прогресу, який полягає у впровадженні національного енергетичного та кліматичного плану та Регламенту про цілісність та прозорість оптового ринку енергії (REMIT), а також у створенні ринкової законодавчої та регуляторної бази для відновлюваної енергетики. Констатується, що Рекомендації Комісії від 2024 року [16] були частково виконані та залишаються чинними. У найближчий період Україні слід, зокрема:

- прискорити реформи енергетичного ринку, а саме: поступово скасувати обмеження оптових цін на електроенергію; розпочати роботу над створенням механізму підтримки вразливих споживачів енергії; відповідно до Плану для Ukraine Facility, розробити та прийняти дорожню карту поступової лібералізації цін на газ, прийняти та впровадити пакет інтеграції електроенергетики, а також призначити оператора ринку електроенергії;

- пріоритезувати енергетичний перехід, зосередившись на відновлюваній енергетиці та енергоефективності, а саме: вирішити питання врегулювання боргів виробників ВДЕ; згідно з Планом для Ukraine Facility прийняти законодавство для вдосконалення процедур видачі дозволів на проекти ВДЕ та підвищення ефективності централізованого теплопостачання; скасувати мораторій на підвищення тарифів на тепло й гаряче водопостачання; затвердити програму модернізації теплогенеруючих підприємств та встановити мінімальні рівні енергоефективності будівель;

– покращити управління в енергетичному секторі, а саме: завершити формування наглядових рад і переглянути статuti великих державних енергетичних компаній, зокрема «Енергоатому»; відповідно до Плану для Ukraine Facility прийняти законодавство для подальшого зміцнення незалежності енергетичного регулятора та забезпечити формування репутації справедливого й прозорого прийняття рішень.

Висновки. У результаті проведеного аналізу можна зробити висновок, що процес реалізації заходів у межах Плану для Ukraine Facility у сфері відновлювальної енергетики має системний і послідовний характер та спрямований на формування повноцінної ринкової моделі підтримки виробників з ВДЕ. Прийняті урядом нормативно-правові акти, зокрема зміни до постанов від 23.05.2018 р. № 420 і від 27.12.2019 р. № 1175, а також Розпорядження від 25.06.2025 р. № 612-р, підтверджують прагнення України забезпечити прозорість, конкурентність і передбачуваність механізмів державної підтримки у цій сфері.

Важливо, що зазначені рішення не лише виконують функцію технічної адаптації законодавства, а й становлять структурну основу для інтеграції українського енергетичного ринку до внутрішнього ринку ЄС відповідно до положень Директиви 2018/2001/ЄС (RED II) та інших актів права ЄС. Запровадження механізму ринкової премії та відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на передачу формує нову фінансово-організаційну архітектуру ринку електроенергії, орієнтовану на сталість, інвестиційну привабливість і зниження тарифного навантаження на споживачів.

Отже, реалізація заходів, передбачених Планом для Ukraine Facility, демонструє перехід України від адміністративно-регулятивної до ринкової моделі розвитку відновлюваної енергетики, що відповідає європейським принципам прозорості, конкуренції та сталого розвитку. Цей процес є не лише кроком у напрямі енергетичної безпеки, а й вагомим елементом подальшої інтеграції України до правового простору ЄС.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у поглибленому аналізі ризиків імплементації реформ у сфері відновлюваної енергетики, зокрема інституційних обмежень, можливих затримок у нормотворчому процесі, проблем фінансування, рівня довіри інвесторів та впливу зовнішніх чинників на стабільність енергетичного ринку. Подальше вивчення цих аспектів дасть змогу оцінити стійкість запроваджуваної ринкової моделі, визначити потребу у додаткових правових і організаційних інструментах та сформулювати науково обґрунтовані рекомендації для прискорення енергетичного переходу України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: ратифіковано із заявою Законом від 16.09.2014 р. № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2277
2. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal. URL: <https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>
3. Інструмент «Ukraine Facility». Вебсайт Європейської Комісії. URL: https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/ukraine-facility_uk
4. Теремецький В., Довгань В. Господарсько-правові засоби забезпечення фінансування проєктів відбудови України: нормативно-правовий аналіз. Актуальні проблеми правознавства. 2025. № 4. С. 69-78. URL: <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1969>.

5. Науменкова С., Міщенко С., Тіщенко Є. Проектне фінансування в умовах реалізації "Ukraine Facility Plan". Економічний простір. 2024. № 191. С. 142-153. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-24>
6. Javakhishvili I. The European Union's 2024-2027 Plan For The Reconstruction of Ukraine: Priorities And Challenges. UA: Ukraine Analytica. 2024. Issue 1 (33), pp. 13-20.
7. Про схвалення Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2024 р. № 587-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2024-%D1%80#Text>
8. Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulations (EC) No 401/2009 and (EU) 2018/1999 ('European Climate Law'). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj/eng>
9. Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj/eng>
10. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 р. № 420 і від 27.12.2019 р. № 1175: постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2024 р. № 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/232-2024-%D0%BF#Text>
11. Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (recast). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj/eng>
12. Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері енергетики: Закон України від 21.08.2024 р. № 3915-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3915-20#Text>
13. Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU (recast). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj/eng>
14. Про затвердження Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії та плану заходів щодо реалізації Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії на 2025 і 2026 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2025 № 612-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/612-2025-%D1%80#Text>
15. Commission staff working document. Ukraine 2025 Report. 2025 Communication on EU enlargement policy. Website of the European Commission. URL: <https://share.google/WjbFbItwfsOeL9JAe>
16. Commission staff working document. Ukraine 2024 Report. Website of the European Commission. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine%20Report%202024.pdf